

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam. 25. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1906. június 21.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz,
varm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

172.

Valamennyi községi előljárásnak, községi és körjegyzőnek.

A szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság, Resicza bányán (Krassó-Szörény megye) lévő műhely főnökségének megkeresése folytán értesitem a munkát kereső vármegyei lakosokat, hogy nevezett bánya telepen, semmi-féle szakértelmet nem igénylő rakodási munkálat-hoz, 70 ép és erőtéljes munkás férfi nyerhet azonnal és *állandó alkalmazást*.

Ezen munkálatok 6—6 emberből álló csoportokkal végeztetnek egyezmény árban akként, hogy a napi kereset 10 órai napi munka után fejjenként és azok szorgalma arányában 2 korona 40 fillértől 4 koronáig s esetleg még azon felül is terjedhetnek.

A községi előljárókat és jegyzőket utasítom, hogy ezen hirdetményt a legkiterjedtebb módon tegyék közhírré s azon esetre ha 20 emberből álló csoportot tudnak szervezni, erről a bányafőnökségét értesítsék s kérjenek az oda utazásra vonatkozólag tájékozást.

Hazafias cselekedetet végez minden előljáró, ha ezen hirdetmény alapján a munkát keresőket az Amerikába való kivándorlástól visszatartva, ezen kedvező munkálat elvállalására beszéli rá.

Székelyudvarhelyen, 1906. június 16.

Alispán helyett:

Ádám, főjegyző.

173.

Sz. 3725—906. alisp.

Valamennyi községi előljárásnak, valamennyi főszolgabírónak, Székelyudvarhely város rendőrfőkapitányának.

A vármegye közigazdasági előadója, a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez intézett évi jelentésében azt jelenti, hogy a vármegye területén a halászatnak nagy hátrányára és kárára van a kellő ellenőrzés hiánya. Ezen jelentés szerint általánosan folyik a tiltott eszközökkel való halászás, különösen a dinamit, a méregfü és mész használata és ezen, a halak ivadékát tömegesen pusztító, tehát legnagyobb mértékben irtó halászat miatt a nemes pisztráng is kezd kiveszni.

A tiltott eszközökkel, valamint a tiltott időben való halászás kellő ellenőrzésse! megakadályozható s ezen ellenőrzéssel a halászat gyakorlására nézve fennálló törvényes korlátozások betarthatók.

A közigazdasági előadó jelentéséből azonban kitűnik, hogy a törvény végrehajtására e tekintetben elsősorban hivatott községi előljáróságok, ellenőrködő köteleességüknek általában véve nem felelnek meg.

Figyelmeztetem ennél fogva a községi előljáróságokat, hogy miután a halászat okszerű kezelése közigazdasági érdek, törvényes köteleességüknek a legszigorubbán feleljenek meg, pontosan ügyeljenek arra, hogy a halászati tilalmak betartassanak, a halászokra és halászsokra állandóan ügyeljenek fel s a mennyiben a tilalmak bárminő kis mértékben való áthágását is észlelnék, a tilalom ellen vétőket azonnal jelentsek föl az illetékes járási hatósághoz.

Figyelmeztetem a községi előljáróságokat, hogy az előljáróságoknál ebben a tekintetben esetlegesen tapasztalandó csekélyebb mulasztásokat is fegyelmi uton fogom szigorúan megtorolni.

Az ellenőrzés megkönnyítése céljából utasítom az előljáróságokat, hogy a mennyiben a község határában halas víz van, annak a tilalmi idő alatt való állandó őrzetével a mezőrendőrséget is foglalkoztassa.

Utasítom a községi előljáróságokat, hogy a halászati tilalmakra vonatkozó 1888. évi XIX. t.-cz. 18, 20, 21, 23, 26, 27 és 28. §-ait tegye közhírré, a közönséget és különösen a halászzattal foglalkozókat ezen tilalmakról minél szélesebb körben tájékoztassa.

A járási főszolgabirákat és Székelyudvarhely város rendőrfőkapitányát pedig utasítom, hogy a saját hatáskörükben is a törvény pontos végrehajtását ellenőrizzék s a szükségesnek látszó intézkedéseket megtegyék.

Jelen rendelet pontos végrehajtását ellenőrizni kívánván, meghagyom a községi előljáróságoknak, hogy jelen rendelet mikénti végrehajtásáról s általában a községben tapasztaltakról 30 nap alatt a járási főszolgabírákhoz jelentést tegyenek.

A járási főszolgabírákat pedig utasítom, hogy az egész járásra vonatkozó egyöntetű jelentéseiket hozzám, további 8 nap alatt terjesszék fel.

Ezen jelentés megtételére Székelyudvarhely város rendőrfőkapitányát is kötelezem.

Az 1888. évi XIX. t.-czikknek a halászati tilalmakra vonatkozó 18, 20, 21, 23, 26, 27. és 28. §-ait e helyen is közhírré teszem.

18. §. A halászat nyílt vizekben az ezen §-ban felsorolt halfajokra nézve, a tilalmi időszak alatt tiltva van:

A tilalmi időszakok következőképen állapítatnak meg:

Április 1-től, június 15-ig tilalom alá esik:

Fajtok (Tok *Acipenser schypa*). Fogas, süllő (*Encioperca sandra*). Kecsege (*Acipenser ruthenus*). Kősüllő (Tótsüllő, *Encioperca volgensis*). Márna (*Barbus fluviatilis*). Sőreg (*Acipenser stellatus*). Szintok (*Acipenser glaber*). Tetemettok (Szükhal, *Acipenser Guldenstädtii*). Viza (*Acipenser huso*). Április 1-től, július 15-ig Ponty (Potyka, Pozsár, *Lyprimus carpio*). Szeptember 15-től január 31-ig Lazac (Salmo salor). Pisztráng (Salor Ausonii). márczius 1-től április 30-ig Lepényhal (Perhal *Thymallus vexilifer*). Márczius 1-től május 31-ig Galócza (Salmo hucho).

20 §. A következő méreteknél kisebb halakat kifogni nem szabad és pedig: Fajtok (Tok, *Acipenser schypa*) 80 cm. Fogas, süllő (*Encioperca sandra*) 35 cm. Galócza (*Salmo micho*) 54 cm. Kecsege (*Acipenser ruthenus*) 30 cm. Kősüllő (Tótsüllő, *Encioperca volgensis*) 40 cm. Lazac (*Salmo salor*) 50 cm. Lepényhal (Perhal, *Thymallus nexillifer*) 25 cm. Márna (*Barbus fluviatilis*) 30 cm. Pisztráng (Salor Ausonii) 20 cm. Ponty (Potyka, Pozsár, *Lyprimus carpio*) 30 cm. Sőreg (*Acipenser Stellatus*) 50 cm. Szintok (*Acipenser glaber*) 80 cm. Tetemettok (Szükhal,

Acipenser Guldenstädtii) 100 cm. Viza (*Acipenser huzó*) 150 cm. Ezen hosszúságok a halaknál a fej elejétől a fark végéig mérendők és a jelzett méreteknél kisebb halak a vízbe azonnal visszabocsátandók.

21. §. Rákok (*Astacus fluviatilis* et *leptodactylus*), április 1-től május 15-éig tilos fogni. Oly rákok, melyek a szemtől a kiegyenesített fark végéig mérve 8 cm-nél kisebbek, a vízbe visszabocsátandók.

23. §. Tilos:

a) a halikraszédés, a halászatra jogosított engedélye nélkül;

b) minden oly fogó eszköz pl. hálók, kosarak, varsák, továbbá minden oly készülék használata, a melynek nyílásai, szemei nedves állapotban nézve 4 cm-nél szűkebbek vagy alacsonyabbak;

c) minden állandó halfogó készülék (pl. rekesz, kosár, rákháló) alkalmazása, mely közönséges vizállás mellett a parttól derékszögben nézve, a vízfolyás felénél többet elzár;

d) több állandó készülék vagy háló (eresztő háló) használata, ha egymástól legalább 50 méter távolságra nincsenek;

e) halakat elkábitó, megmérgező és robbanószerek (maszlag, oltatlanmész, méregfü. *Euphorbia palustris* dynamit, stb.) használata;

f) az éjjeli halászat napnyugtától napkeltéig;

g) gátaktól, zsilipektől, hallépetóktól és egyéb viziműépítményektől 30 méternyire felfelé vagy lefelé, horog kivételével halászni;

h) vizeket, a bennük levő halak kifogása céljából szakaszonként (duga), vagy egészben lecsapolni, vagy ugynevezett bányákban felfogni.

Tisztogatás céljából történő vízfolyások lecsapolásának idejéről, az érdekelt halászati jogosítottak 8 nappal előbb értesítendőek.

26. §. A halászatra jogosítottak, ha vadászati jogosítvánnyal nem bírnak is, lőfegyver használata nélkül elpusztíthatják a halakra nagyobb mértékben kártékony állatok közül: a vidrát (*Lutra vulgáris*), a vidranyestet (*Mustela hitreola*), a csonttörő sast (*Halictos albicilla*), a halászó sast (*Tandion halictes*), a jégmadárt (*Alcedo ispida*), valamint a gémekeket, ruczákat és ludféléket; a vadászati terület tulajonosságának, esetleg bérlőjének azonban az ily módon befogott vagy elejtett vad iránt való tulajdonjoga fenntartatik.

Kiméleti tereken a halászat, vadászat, béka-fogás, csónakázás, fürdés, kavics és iszapszedés, általában minden a halak ivását és fejlődését hátráltató művelet tiltatik.

Tilos ugyanott marhákat, kacsákat, ludakat s egyéb állatokat vízbe eresztteni.

27. §. A 18. §-ban említett halakat, ha a 20. §-ban megállapított méretekkel nem bírnak, áruba bocsátani vagy szállítani tilos.

Olyan halakat pedig, melyeknek fogása bizonyos időben tilalom alá esik, a tilalmi időszak alatt áruba bocsátani vagy szállítani csak a 28. §-ban megállapított feltételek alatt van megengedve.

Ugyanezen tilalmak a 21. §-nak megfelelőleg, a rákokra is alkalmazandók.

28. §. A ki a tilalmi idő beállta előtt fogott vagy zárt vizekből származó halakat vagy rákot, a tilalmi idő alatt szállít vagy ad, tartozik származásukat s a befogatási időt, minden egyes esetben a község előjáróságától kiállított bizonyítvánnyal igazolni.

Székelyudvarhelyen, 1906. június 14.

Alispán helyett:

Ádám, főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

174.

48566—906. III. c. sz. B. M. körrendelet

Rudolf Macek munkakönyvével csavargó egyén letartóztatása.

Valamennyi törvényh. első tisztviselőjének.

Az osztrák cs. kir. belügyminiszter ur, f. évi 15.878. sz. a. hozzám intézett megkeresésében arról értesített, hogy a Cilliben, 1888. évben szül. Macek Rudolf kárpitos tanoncz, Cilli város hatósága által 1902. évi szeptember 3-án kiállított munkakönyvét, egy Csehországból vagy Morvaországból származó ösmeretlen nevű mesterlegény eltulajdonította.

Mínthogy megtörténhetik, hogy ezen munkakönyv segélyével az említett ösmeretlen nevű és állítólag közép magas termetű, hosszukás arcú, barna haju és barna szemű, beteges külsejű mesterlegény, Macek Rudolf kárpitos-tanoncz illetőségi községe: Cilli várossa terhére pénzbeli segélyeket, utazási előlegeket, esetleg kórházakba való felvételt vesz igénybe, az ezek által felmerülő költségekkel pedig a már többször említett Macek Rudolf illetőségi községe terhelteik meg; ugyanazért felhívom a czímet, hogy a mennyiben az illető egyén ezen munkakönyvvel a fentebb jelzett czélzattal bárhol jelentkezne, vagy egyáltalán csavargáson, koldulásán bárhol rajta éretnék,

az illetőt rögtön tartóztassa le és a Stájetországi Cilli városba tolonczoltassa el.

Miről czímet megfelelő eljárás végett értesitem.

Budapest, 1906. május hó 19.

A miniszter meghagyásából:

Szabó László, s. k., miniszteri tanácsos.

175.

43.286—906. III. c. sz. B. M. körrendelet.

Bulgáriában az 1905 év folyamán ellopott 20—20 arany frankról szóló bankjegyek feltalálása.

Valamennyi törvényh. első tisztviselőjének.

Bulgária bécsi diplomáciai ügyvivőségének közlése szerint, az 1905. év folyamán Bulgáriában 1484 darab uj, még le nem bélyegzett 20—20 arany frankról szóló bankjegyet loptak el.

E bankjegyek közül ugyanezen évben feltaláltak és lefoglaltak Zimonyban 416 darabot, Belgrádban 216 darabot.

A bulgár kormány most arra nézve óhajt felvilágosítást, vajjon az ellopott több 852 darab 20 frankos bulgár bankjegy közül időközben nem sikerült-e további példányokat Magyarország és Ausztria területén feltalálni és elkobozni?

Ennélfogva felhívom czímet, hogy amennyiben hatósága területén az elveszett bulgár bankjegyek közül egyes példányok találtattak volna, vagy ezután találatnának, erről hozzám jelentést tegyen.

Budapesten, 1906. május hó 22.

A miniszter meghagyásából:

Szabó László, s. k., miniszteri tanácsos.

176.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.
19.106—906 VI. c. szám.

Valamennyi II. fokú ipari hatóságnak.

A benzin-motorral dolgozó kisiparosok és kigazdák részére szállítandó adómentes benzin piacci és mérsékelt eladási árának szabályozása tárgyában, mult évi december hó 3-án 67.749 sz. a. kelt itteni rendelet kapcsán értesitem alispán urat, hogy a most jelzett rendeletben említett megállapodás keretébe Baruch Jeremiás marosvásárhelyi bejegyzett cég, marosvásárhely pet. roleum finomító gyárát is bevontam s így ezen gyár is a fentjelzett rendeletben megállapított módzatok mellett fogja a kisiparosok és kigazdák részére, az adómentes motor-benzint mérsékelt áron eladni.

Felhívom Alispán urat, hogy erről az első-

foku iparhatóságokat és a községi előljáróságokat haladéktalanul értesitse.

Budapest, 1906. május 30.

A miniszter helyett:

Szterényi, s k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 4541—906. alisp.

Mindenik elsőfoku iparhatóságnak és mindenik községi előljáróságnak.

Késeskedelemügyi miniszter urnak 19106. sz. a. kiadott körrendeletét, közhírrététel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1906. június hó 12.

Alispán helyett:

Ádám, főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Pályázati hirdetmény. A gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a f. évi szeptember hó 15-én megkezdődő két éves méhészmunkás tanfolyamra pályázat hirdettetik. Fel fog vettetni hat olyan egyén, kik 16 életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még tul nem haladták. A felvételt kérő és egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat, a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez (Budapest, Országháztér), folyó évi július 31-ig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani: 1. Keresztlevél (születési bizonyítvány). 2. Az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány. 3. Hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mezőkert, szőlő, nagy erdőgazdaságban mint segéd munkás, vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött s használhatóságának s megbízhatóságának tanujelét adta. A földmives vagy kertmunkás iskolát végzettek előnyben részesülnek. 5. Azoknak kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről tanuskodó községi bizonyítványt, azoknak pedig kik szülői vagy gyámi gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül még szülőik, esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniök, mely az illetőnek a tanfolyamra való belépést

megengedi. 5. Csatolandó továbbá az ép egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlő oltási bizonyítvánnyal együtt. 6. A hadköteles sorban lévő részéről szükségesség annak feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje, a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már eleget tettek. A tanfolyamra felveendő egyének a telepen szabad lakást és államköltségen teljes elátást kapnak. A hallgatók betegség esetén ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerben részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkívántató felszereléseket, a szerszámokat és eszközöket a tanulók használatra a gazdaságban kapják. Ezekon kívül évenként minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik. Budapest, 1906. június hó 5-én. M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

Rühkór a lovak között megszünt és a zárlat feloldatott *Székelymagyarcs* községben (4657—906. alisp. sz.), *Béla* községben (4655—906. alisp. sz.), *Agyagfalva* községben (4656—906. alisp. sz.) és *Homoródujfalu* községben (4600—906. alisp. sz.)

Sertésvész fellépett és a zárlat elrendeltetett *Kénos* községben (4647—906. alisp. sz.), *Béla* községben (4632—906. alisp. sz.), *Tarcsafalva* községben (4575—906. alisp. sz.) és *Csekefalva* községben (4573—906. alisp. sz.)

Sertésorbáncz föllépett és a zárlat elrendeltetett *Kisgalambfalva* községben (4574—906. alisp. sz.)

Elveszett marhalevelek. Kardalus György bőzői lakosnak az 1904. évben Szászkézden, a májusi vásáron vett egy darab 4 éves és az 1905. évben szintén Szászkézden a májusi vásáron vett, egy darab 4 éves tehénről szóló marhalevelei elvesztek.

Körözendő egyének. *Orbán József*, állítólag volt sinasalamoni lakos körözendő, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Ungvármegye alispánjának megküldendő. (Ungvármegye alispánja 3323—906. sz.) — *Hartman Ferencz* körözendő, feltalálás esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Udvarhelyvármegye alispánjához felterjesztendő.